

**АКАДЕМИЯ ЗА МУЗИКАЛНО, ТАНЦОВО И ИЗОБРАЗТЕЛНО ИЗКУСТВО
„ПРОФ. АСЕН ДИАМАНДИЕВ“ - ПЛОВДИВ**

**ФАКУЛТЕТ ИЗОБРАЗТЕЛНИ ИЗКУСТВА
КАТЕДРА ПРИЛОЖНИ ИЗКУСТВА**

**УЧЕБНА ПРОГРАМА
по дисциплината
Композиция**

**Образователно-квалификационна степен: Магистър
Специалност Фотография, Редовно обучение, три семестъра
ИЗГОТВИЛ: Доц. Иглена Русева**

Анотация

Композицията (съчетание, разположение - лат.) е обединяване на отделни елементи в единно художествено цяло, в което конкретната зрителна форма разкрива ярко съдържанието. Произведението се построява, подчинявайки всички по-малко значими елементи на главния сюжетно-тематичен център. Има един златен ключ, който обединява всички мистерии на Вселената. Той е източникът на всяко истинско изкуство и наука. Това е златното сечение – изначалната спирала. Логаритмичните спирали са повсеместен и архетипен модел. Златната спирала е логаритмична спирала, която израства навън с коефициента на Златното сечение. Това е специално математическо съотношение, което се появява навсякъде в природата. Видимият модел следва „числата на Фибоначи“ в следния ред: 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, 144 и така до безкрайност, като всяко число е сумата от предишните две.

Природата създава този тип геометрия безпогрешно, без усилие и без да използва калкулатор. Природата е точна и изключително ефективна. Това е динамичен модел, въплътен във всички живи неща. В произведението си Витрувианският човек гениалният художник и учен Леонардо да Винчи установява хармонията в човешкото тяло, отново основана на златното число Фи. Вестникът ни, екранът на компютъра, кредитната ни карта, венчелистчетата на цвета, листата на дървото, фасадата на сградата отсреща – всичко се подчинява на този уникален и хармонично уравновесен принцип. Колкото и невероятно да звучи, оказва се, че нашите вкусове са някакси предопределени. Скритата причина зад този код, който като че ли управлява хармонията и красотата, омайва учените векове наред. Дори и днес тя продължава да е енигма.

Съществуват различни схеми на златното сечение. Всяка една от тях може да помогне на студентите да намерят търсения баланс или акцент при заснемане на определен обект. Всяка линия, правоъгълник, триъгълник или пресечна точка би могла да им даде насока за това как да

го изградят като естествено балансиран и в хармония. Основната цел на курса лекции е да запознае студентите с основните правила на композицията, с нейните видове и специалните композиционни похвати в черно-бялата и в цветната фотография.

Друга важна цел на лекционния курс е изучаването на художествените качества на цветовете и формите и емоционалното им въздействие в различни хармонии, контрасти и композиции. Постигането ѝ е с разглеждането както на различните теории за цветовете – на Гьоте, Итън, Освалд, Киршман, Фрилинг и др., така и на опита и творчеството на велики художници (Сьора, Кандинский, Мондриан, представителите на стила футуризъм) и ярки съвременни фотографи – Ернст Хаас, Франко Фонтана, Сол Летър, Алекс Уеб, Бруно Барбей, Рене Бюри, Уилям Егелстън, Стивън Шор, Мартин Пар и др – в областта на цветната композиция и връзката между форма и цвят. Познаването на тази проблематика е много полезна за натрупване на определени визуална култура и художествен опит, които са незаменим елемент от творческото съзнание – способността да се мисли в цветове и форми.

Критерии за оценяване

Отлична и много добра оценка получават студентите, които:

- притежават добра езикова и фотографска култура;
- редовно представят снимки на контролните проверки;
- мислят модерно и снимат в духа на съвременната фотография.

Решението за оценка между „отличен“ и „много добър“ е в зависимост от степента на усвоените знания и придобити компетентности.

Добра и средна оценка получават студентите, които:

- притежават приемлива езикова и фотографска култура;
- представят спорадично снимки на контролните проверки;
- мислят традиционно, но снимат в духа на съвременната фотография.

Решението за оценка между „добър“ и „среден“ е в зависимост от степента на усвоените знания и придобити компетентности.